

**Česká školní inspekce
Jihomoravský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

čj. ČŠI-1184/08-12

Název školy/školského zařízení: **Základní škola Letonice, okres Vyškov, příspěvková organizace**

Adresa: Školní 320, 683 35 Letonice

Identifikátor: 600 125 611

IČ: 75022605

Místo inspekce: Školní 320, Letonice

Termín inspekce: 23.–25. duben 2008

Předmět inspekční činnosti:

Hodnocení souladu školního vzdělávacího programu základní školy s Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání dle § 174 odst. 2 písm. c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů

Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného základní školou podle § 174 odst. 2 písm. b) školského zákona

Inspekční zjištění:

I. Základní údaje

Základní škola Letonice, okres Vyškov, příspěvková organizace (dále ZŠ), jejímž zřizovatelem je obec Letonice, je neúplnou školou s kapacitou 100 žáků. V posledních třech letech je počet žáků stabilizovaný, 66–65–62. Jsou vyučováni v pěti třídách s průměrným počtem 12 žáků na třídu. Od školního roku 2007/2008 se v 1. ročníku realizuje *Školní vzdělávací program Duhová škola* (dále ŠVP), v ostatních ročnících vzdělávací program *Základní škola*, čj. 16 847/96-2. Školní družinu s kapacitou 25 žáků navštěvuje ve školním roce 2007/2008 18 žáků. Výchovně-vzdělávací činnost se řídí *Školním vzdělávacím programem Duhová škola pro školní družinu*. Stravování žáků zajišťuje nedaleká mateřská škola.

II. Ekonomické údaje

Škola hospodařila ve sledovaném období roku 2005, 2006 a 2007 s finančními prostředky, které jí byly poskytnuty ze státního rozpočtu (dále jen SR) na přímé náklady na vzdělávání, a s finančními prostředky z rozpočtu zřizovatele (obce), které obdržela na provoz. Na celkových neinvestičních výdajích – nákladech školy se prostředky SR v jednotlivých obdobích podílely 70 % (r. 2005), 74 % (r. 2006) a 69 % (r. 2007).

Kromě výše uvedených prostředků škola dále obdržela účelovou dotaci ze SR. V roce 2005 to bylo 31.000 Kč na projekt „SIPVZ“ (Státní informační politika) v souvislosti se zaváděním internetu do škol, v roce 2006 na tentýž účel 45.600 Kč. Z těchto zdrojů škola pořídila zejména programové vybavení a zaplatila školení a vzdělávání pedagogů.

Prostředky státního rozpočtu určené na přímé náklady na vzdělávání (NIV) škola použila ve sledovaných obdobích na mzdy, zákonné odvody a ostatní platby za provedenou práci. Prostředky poskytnuté škole v těchto letech na ostatní neinvestiční výdaje (ONIV) byly použity zejména na nákup učebních pomůcek, učebnic a učebních textů, základních školních potřeb, školení a vzdělávání pracovníků a na další vzdělávání pedagogických pracovníků.

Podrobnějším zkoumáním způsobu čerpání finančních prostředků poskytnutých škole na ONIV ze SR v r. 2007 bylo zjištěno, že škola použila prostředky ve výši 88.156 Kč na nákup učebních pomůcek (20 %), učebnic a učebních textů (14 %), na školení a vzdělávání (17 %) a na základní školní potřeby (2 %). Zbývající část těchto prostředků použila škola na úhradu plavecké výuky žáků (37 %) a na příspěvek na stravování (10 %).

Vývoj výše finančních prostředků ze SR měl s ohledem na snižující se počet žáků ve škole klesající tendenci, a to od cca 53.000 Kč na žáka v r. 2005 po cca 37.000 Kč v roce 2007.

III. Hodnocení školy

Vedení školy

ŠVP byl zpracován podle požadavků školského zákona a zásad *Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání* (dále RVP) jen částečně. Osnovy části předmětů nejsou rozpracovány pro jednotlivé ročníky a propojeny s průřezovými tématy. Také autoevaluace je formulována jen obecně. Naproti tomu ŠVP pro školní družinu je zpracován velmi podrobně, zřetelně navazuje na školní vzdělávání a promyšleně je doplňuje vhodnými projekty. Školská rada projednala ŠVP bez připomínek. V současné době je ŠVP dostatečným podkladem pro vzdělávání v 1. ročníku, je však třeba jej dokončit před začátkem dalšího školního roku. Platná verze ŠVP je k dispozici u ředitelky školy. Rodiče s ní byli seznámeni na třídní schůzce.

Ředitelka školy vychází z materiálu *Koncepční záměry a úkoly pro období 2008–2012*, který obsahuje základní směry vzdělávání a výchovy, na něž se škola zaměřuje. Ty jsou pak rozpracovány v ročním a měsíčních plánech. Činnost školy se nově orientuje především na vytváření otevřené, komunitní školy, dobré pracovní atmosféry a vzájemných vztahů mezi žáky. Cíle vzdělávání jsou v souladu s prioritami dlouhodobých záměrů rozvoje vzdělávací soustavy. Přitom jsou respektovány reálné podmínky školy a potřeby jejího dalšího rozvoje.

Výroční zpráva obsahuje předepsané kvantitativní kazatele, hodnocení činnosti školy je formální. Také autoevaluační zpráva, kterou škola zpracovala za uplynulý školní rok poprvé, je málo konkrétní, opatření ke zlepšení stavu a záměry pro další období jsou

obecné. Evaluační proces je zatím v počátcích, nástroje se postupně vyvíjejí (v letošním školním roce škola nově využila evaluačního nástroje *Barvy života*). Podklady byly získány jednak kontrolní činností a hospitacemi, jednak zjišťováním výsledků vzdělávání vlastními i komerčními testy. Pozitiva a úspěchy jsou vcelku vyjádřeny, menší prostor je věnován příležitostem k rozvoji a opatřením pro následující období.

Ředitelka školy využívá demokratického způsobu řízení. Malý kolektiv pracovníků, kteří jsou v denním kontaktu, jí umožňuje řešit všechny záležitosti operativně. Také vnitřní informační systém je bezproblémový. Otázky rozvoje školy, hodnocení výsledků a důležité dokumenty jsou projednávány na poradách. Organizace výuky je přizpůsobená potřebám žáků, vzhledem k jejich celkovému počtu však není zcela efektivní. Kontrolní systém je vytvořen a průběžně se realizuje, čímž ředitelka školy získává podklady pro hodnocení. Vnější informační systém funguje rovněž velmi dobře. Škola poskytuje informace žákům, jejich zákonným zástupcům i veřejnosti prostřednictvím žákovských knížek, deníčků, na třídních schůzkách i akcích pro veřejnost.

Předpoklady školy pro naplnění ŠVP

Personální situace ve škole je velmi dobrá, pracuje zde pět plně kvalifikovaných vyučujících (z toho jeden muž), vychovatelka školní družiny, která v části svého úvazku vyučuje v ZŠ předměty s výchovným zaměřením, a dvě správní zaměstnankyně. Ředitelka splňuje podmínky odborné kvalifikace, dosud však neabsolvovala funkční studium pro ředitele. Nevýhodou je nestabilita sboru, dvě učitelky jsou v současné době na mateřské dovolené a dočasně je zastupují učitelé s pracovním poměrem na dobu určitou. Všichni pedagogové se dále vzdělávají v rámci DVPP, navštěvují kurzy zaměřené na angličtinu, ICT, částečně též na tvorbu ŠVP. Menší důraz byl dosud kladen na inovaci metod a forem vzdělávání.

Škola vytváří bezpečné prostředí pro zdravý vývoj žáků. Pravidla bezpečnosti a informace pro předcházení vzniku sociálně patologických jevů jsou obsaženy ve školním řádu, se kterým byli seznámeni žáci i jejich zákonní zástupci. Preventivní strategii škola rozpracovala v minimálním preventivním programu. Vyhodnocuje sociální, zdravotní a bezpečnostní rizika i riziko šikany, třebaže se dosud žádné negativní projevy nevyskytly. Míra úrazovosti žáků je dlouhodobě minimální, k úrazům ve škole ani na akcích pořádaných školou nedochází.

O své vzdělávací nabídce a způsobu přijímání žáků škola informuje rozmanitými prostředky: informacemi v mateřské škole, v místním tisku i na akcích pro veřejnost. Využívá také kontaktů se spádovými školami a informuje zákonné zástupce žáků o možnostech vzdělávání. Dokumentace školy týkající se přijímání žáků k základnímu vzdělávání je vedena přehledně a svědčí o tom, že ředitelka postupovala v souladu se zákonem.

Partnerství

Škola rozvíjí partnerství se školskou radou, která projednává a schvaluje školou předložené dokumenty. Rodiče se s pedagogy setkávají na pravidelných třídních schůzkách. Mají také možnost navštívit školu a zúčastnit se vyučování. Zapojují se rovněž do mimoškolní činnosti, vedou zájmové útvary a spolupracují se školou při pořádání různých akcí. Kontakty s rodiči jsou bezprostřední a škola tak získává zpětnou vazbu o jejich spokojenosti. Na velmi dobré úrovni je spolupráce se zřizovatelem, který činnost školy podporuje. Bohatá je spolupráce s okolními školami (MŠ i ZŠ), a to jak v oblasti DVPP,

tak i společných akcí a soutěží pro žáky. Tradiční je rovněž spolupráce s místní organizací Sokola a hasičů. Rozvíjí se i spolupráce se základní uměleckou školou, domem dětí a mládeže, pedagogicko-psychologickou poradnou (PPP) a Policií ČR. Podněty ze strany partnerů (především rodičů a zřizovatele), které směřují k ovlivňování vzdělávání, se společně řeší.

Průběh vzdělávání

Prostředí školy je estetické a pro výuku podnětné. Z rozhovorů s vyučujícími i z přímého pozorování v průběhu inspekce je zřejmé příznivé sociální klima ve škole a velmi dobré vztahy mezi pedagogickými i nepedagogickými pracovníky, což pozitivně ovlivňuje celkovou atmosféru.

Budova školy je účelně využívána pro potřeby ZŠ. Kmenové učebny jsou vybaveny repasovanými nebo novými lavicemi a novými, avšak výškově nenastavitelnými židlemi. V některých případech přidělený žákovský nábytek neodpovídá potřebám žáků. Ve třídách nejsou zřízeny pracovní kouty ani prostor pro relaxaci, i když to prostorové podmínky umožňují. Kromě kmenových učeben má škola počítačovou učebnu s osmi počítači (v době inspekce byly funkční jen čtyři), na kterých jsou nainstalovány výukové programy k procvičování učiva. Školní družina má vhodné samostatné prostory. Dílna v suterénu budovy je využívána při zájmových činnostech žáků. Další místnost slouží jako sklad pomůcek. V budově školy se nachází prostorná tělocvična spravovaná obcí, kterou škola využívá při výuce tělesné výchovy. Za příznivého počasí mohou žáci trávit velkou přestávku venku před školou.

Pravidla pro hodnocení žáků jsou samostatným dokumentem školy. Ve sledované výuce byla stanovená kritéria dodržována, převažovalo kladné, motivační hodnocení a pochvaly. Dokument však neobsahuje hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných ani pravidla pro sebehodnocení žáků, i když je někteří vyučující při výuce využívali. Škola informuje zákonné zástupce žáků o organizačních záležitostech a o průběhu vzdělávání prostřednictvím žákovských knížek a deníčků, menší frekvence klasifikace byla zjištěna ve výchovných předmětech.

Škola spolupracuje s odborným pracovištěm, na které se obrací o pomoc v případě vzdělávacích obtíží žáků. V tomto školním roce nebyl doporučen k integraci žádný žák. Pro ty, kteří mají speciální vzdělávací potřeby, byl od pololetí zřízen zájmový kroužek *Všeználek* vedený speciální pedagožkou. Ta se při práci s těmito žáky řídí doporučením poradenského zařízení. V běžných hodinách byla individuální pozornost učitelů těmto žákům zaznamenána ojediněle. Mimořádně nadaní žáci, kteří by splňovali podmínky pro integraci, ve škole nejsou.

Výběr hospitovaných hodin (český jazyk, prvouka a vlastivěda) byl zaměřen na posouzení čtenářské gramotnosti žáků, společenskovedního a přírodovědného vzdělávání. Cílem hospitací bylo rovněž zjistit, jak se škola zabývá oblastí výchovy ke zdraví. Vyučující se ve výuce kromě vědomostních cílů zaměřují v různé míře na vedení žáků ke slušnému chování, vztahu k přírodě a ke zdravému životnímu stylu. Část hodiny měli žáci v některých třídách možnost sedět na zdravotních míčích. Hospitované hodiny byly vedeny frontálně, činnost v nich byla převážně promyšlená. Názornost byla podporována dostupnými pomůckami a učebnicemi. Žáci se většinou dobře orientovali v textu, ve sledovaných hodinách však neměli možnost samostatně vyhledávat a zpracovávat informace a výsledky své práce prezentovat ostatním. Vyučující žáky aktivizovali střídáním činností a relaxačními chvilkami. Práce ve dvojicích či ve skupinách byla ojedinělá, i když vzájemná spolupráce žáků je jednou z priorit uvedených v *Plánu práce*

školy. Díky důvěře k vyučujícím žáci neměli obavu vyjádřit své myšlenky, svůj názor, dokázali pracovat s informacemi. Na tyto činnosti však měli vyčleněn malý časový prostor. V části hospitovaných hodin žáci neměli možnost samostatně formulovat myšlenky, pouze jednoslovně odpovídali na otázky učitelů. Někteří vyučující vedou žáky k sebehodnocení a vzájemnému hodnocení. Vzhledem k tématům probíraným v jednotlivých předmětech bylo možné sledovat společenskovední vzdělávání jen ojedinele. V dokumentech školy je však zřejmé, že je této oblasti v průběhu výuky věnována pozornost.

Výsledky vzdělávání

Nízký počet žáků ve třídě umožňuje věnovat se každému podle jeho potřeb. Proto se daří dosáhnout velmi dobrých výsledků – ve škole nejsou neúspěšní žáci, převážná většina žáků je hodnocena výborně a chvalitebně. O kvalitě vzdělávání vypovídá i vysoká úspěšnost žáků u přijímacích zkoušek na víceleté gymnázium.

Výsledky vzdělávání se zjišťují běžnými metodami a pravidelnými prověrkami, srovnání úrovně poskytují komerční testy. Kromě toho se žáci s úspěchem zapojují do soutěží a společných akcí s okolními školami.

Závěrečné hodnocení:

Škola poskytuje vzdělávání v souladu se zápisem do školského rejstříku. ŠVP je sestaven jen částečně, zatím není provázán s ostatními dokumenty školy. Pečlivě je zpracován ŠVP pro školní družinu. Přidělené finanční prostředky škola využívá účelně ke zkvalitnění vzdělávání.

Ředitelka školy má vypracovanu koncepci dalšího rozvoje, vychází z ní při plánování a organizování chodu školy i při kontrole a hodnocení. Demokratický styl řízení, malý kolektiv zaměstnanců školy, otevřená komunikace a fungující informační systém příznivě ovlivňují pracovní atmosféru a vytvářejí bezpečné prostředí pro zdravý vývoj žáků.

Velmi dobré personální podmínky a účelné vzdělávání v rámci DVPP zaměřené na potřeby školy spolu s dobrým materiálním vybavením vytvářejí předpoklady pro úspěšné naplňování ŠVP. Ve sledované výuce byly vzdělávací dokumenty realizovány. Žáci jsou vedeni ke slušnému chování, toleranci a přátelským vzájemným vztahům. Důraz je kladen na získání potřebných vědomostí a osvojení si základních dovedností. Výsledky vzdělávání jsou velmi dobré, žáci se s úspěchem zapojují i do řady soutěží.

V oblasti partnerské spolupráce převažuje standardní stav, dobrá je zejména spolupráce se zřizovatelem, který podporuje existenci školy a zlepšování podmínek pro vzdělávání.

Celkově jsou podmínky, průběh a výsledky vzdělávání ve škole na běžné úrovni.

Příležitost k rozvoji lze spatřovat v oblasti zefektivnění organizace vzdělávání, stabilizace pedagogického sboru, jeho dalším vzdělávání zejména v oblasti moderních metod vyučování a dalším promyšleném zlepšování materiálních podmínek výuky. Rizikem je dosud nedokončený ŠVP.

Seznam písemností, o které se inspekční zjištění opírá:

1. *Zřizovací listina příspěvkové organizace obce, čj. 23-5/2002 ze dne 4. října 2002 s účinností od 1. ledna 2003*

2. *Dodatek č. 1 ke zřizovací listině příspěvkové organizace Základní škola Letonice, čj. 559/04 ze dne 30. září 2004*
3. *Dodatek č. 3 ke Zřizovací listině čj. 23-5/2002 ze dne 3. 10. 2002 příspěvkové organizace obce Letonice Základní škola Letonice, čj. 66/06 ze dne 7. dubna 2006 s účinností od 7. dubna 2006*
4. *Rozhodnutí MŠMT ve věci návrhu na zápis změny v údajích vedených ve školském rejstříku, čj. 11268/2006-21 ze dne 25. května 2006 s účinností od 25. května 2006 (změna názvu právnické osoby)*
5. *Rozhodnutí MŠMT ve věci zápisu změny v údajích o právnické osobě, čj. 4491/2007-21 ze dne 18. dubna 2007 s účinností od 1. září 2007 (obory vzdělání)*
6. *Jmenovací dekret ředitelky školy ze dne 9. května 1996 s účinností od 1. srpna 1996*
7. *Potvrzení ve funkci ředitelky základní školy ze dne 18. prosince 2002 s platností od 1. ledna 2003*
8. *S 3-01 Výkaz o základní škole podle stavu k 30. 9. 2007 ze dne 5. října 2007*
9. *R 13-01 Výkaz o ředitelství škol podle stavu k 30. 9. 2007 ze dne 5. října 2007*
10. *R 36-01 Výkaz o úrazovosti dětí a mládeže ve školách a školských zařízeních za školní rok 2006/2007 ze dne 14. září 2007*
11. *R 36-01 Výkaz o úrazovosti dětí a mládeže ve školách a školských zařízeních za školní rok 2005/2006 ze dne 13. září 2006*
12. *Koncepční záměry a úkoly pro období 2008–2012 ze dne 2. ledna 2008*
13. *Koncepční záměry a úkoly pro období 2003–2008 ze dne 2. ledna 2003*
14. *Plán práce školy, školní rok 2007/2008 ze dne 15. září 2007*
15. *Měsíční plány na školní rok 2007/2008 (září až duben)*
16. *Plán DVPP na školní rok 2007/2008*
17. *Třídní výkazy všech tříd ve školním roce 2007/2008*
18. *Katalogové listy žáků ve školním roce 2007/2008*
19. *Třídní knihy všech tříd ve školním roce 2007/2008*
20. *Výroční zpráva (školní rok 2006/2007) ze dne 4. září 2007*
21. *Výroční zpráva (školní rok 2005/2006) ze dne 5. září 2006*
22. *Výroční zpráva (školní rok 2004/2005) ze dne 6. září 2005*
23. *Vlastní hodnocení školy 2007 ze dne 22. října 2007 projednané pedagogickou radou dne 26. listopadu 2007*
24. *Rozhodnutí ředitelky školy o přijetí k základnímu vzdělávání ve školním roce 2007/2008*
25. *Rozhodnutí ředitelky školy o odkladu povinné školní docházky ve školním roce 2007/2008*
26. *Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání Duhová škola platný od školního roku 2007/2008*
27. *Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání Duhová škola – školní družina platný od školního roku 2007/2008*
28. *Vnitřní řád schválený školskou radou dne 29. srpna 2007 s platností od 3. září 2007*
29. *Hodnocení žáků – nedatováno*
30. *Provozní řád ZŠ schválený školskou radou dne 29. srpna 2007 s účinností od 3. září 2007*
31. *Vnitřní řád školní družiny, školní rok 2007/2008*
32. *Rozvrh hodin platný ve školním roce 2007/2008*
33. *Knihy úrazů vedená od školního roku 1992/1993 do 2007/2008*
34. *Záznam o úrazu čj. 211/05 ze dne 23. září 2005*
35. *Zápisy pedagogických rad vedené od školního roku 2004/2005 do 21. ledna 2008*

36. *Personální dokumentace* – doklady o nejvyšším dosaženém vzdělání a DVPP všech pedagogických pracovníků školy ve školním roce 2007/2008
37. *Plán kontrolní a hospitační činnosti na školní rok 2007/2008* ze dne 7. září 2007
38. *Hospitace 2007/2008* – 8 záznamů
39. *Minimální preventivní program* pro školní rok 2007/2008
40. Zpráva o činnosti školské rady ve školním roce 2007/2008 ze dne 31. března 2008
41. Vzorek žákovských knížek, deníčků a sešitů žáků ve školním roce 2007/2008
42. *Škol (MŠMT) P 1-04 Čtvrtletní výkaz o zaměstnancích a mzdových prostředcích v regionálním školství za 1. – 4. čtvrtletí 2005* ze dne 7. ledna 2006
43. *Škol (MŠMT) VM4 – vyúčtování účelové dotace za rok 2005 podle stavu k 31. 12. 2005* – tisk ze dne 3. března 2006
44. *Hlavní kniha účetnictví (zkrácená)* – rok 2005 – tisk ze dne 23. dubna 2008
45. *Hlavní kniha účetnictví (podrobná)* – rok 2005 – tisk ze dne 23. dubna 2008
46. *Výkaz zisku a ztráty – období 13/2005* ze dne 20. února 2006
47. *Účtový rozvrh roku 2005* ze dne 20. února 2006
48. *Škol (MŠMT) P 1-04 Čtvrtletní výkaz o zaměstnancích a mzdových prostředcích v regionálním školství za 1. – 4. čtvrtletí 2006* ze dne 3. ledna 2007
49. *Škol (MŠMT) VM4 – vyúčtování účelové dotace za rok 2006 podle stavu k 31. 12. 2006* – tisk ze dne 2. března 2007
50. *Hlavní kniha účetnictví (zkrácená)* – rok 2006 – tisk ze dne 23. dubna 2008
51. *Hlavní kniha účetnictví (podrobná)* – rok 2006 – tisk ze dne 23. dubna 2008
52. *Výkaz zisku a ztráty – období 13/2006* ze dne 18. února 2007
53. *Účtový rozvrh roku 2006* ze dne 18. února 2007
54. *Škol (MŠMT) P 1-04 Čtvrtletní výkaz o zaměstnancích a mzdových prostředcích v regionálním školství za 1. – 4. čtvrtletí 2007* ze dne 2. ledna 2008
55. *Výkaz zisku a ztráty sestavený k 31. 12. 2007* – tisk ze dne 24. ledna 2008
56. *Výsledovka – období 1. 1. 2007 – 31. 12. 2007* – tisk ze dne 24. ledna 2008
57. *Účtový rozvrh – rok 2007* – tisk ze dne 29. ledna 2008

Složení inspekčního týmu:

(razítko)

Titul, jméno a příjmení

Podpis

PhDr. Helena Kneselová, CSc.

.....

Mgr. Jan Dusík

.....

Helena Svobodová

.....

Dle § 174 odst. 13 školského zákona, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy/školského zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekce do 14 dnů po jejím převzetí na adresu Česká školní inspekce, Jihomoravský inspektorát, Křížová 22, 603 00 Brno.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná.

Podpis ředitele školy stvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

(razítko)

Titul, jméno a příjmení

Podpis

Mgr. Jana Spáčilová

.....

Letonice